

Studiegids 23/24

Deeltijd Jaar 3 semester 1

Inhoud

Inhoud.....	1
Voorwoord.....	2
1 Uitgangspunten van het studieprogramma	3
1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma periode 9 en 10.....	7
2 Studieloopbaanbegeleiding en de professionele leergemeenschap.....	8
2.1 Studieloopbaanbegeleiding.....	8
2.2 Professionele leergemeenschap.....	8
2.3 Onderzoek.....	9
2.4 Toetsing.....	9
3 Studieonderdelen Periode 9 en 10.....	10
3.1 Werkplekleren.....	10
3.2 Plan van aanpak	13
3.3 Bewegingsonderwijs	23
3.4 Visie op onze school.....	25
3.5 Levensbeschouwing	30
3.6 Wetenschap & technologie (W&T)	34
Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen	40
Nuttige adresgegevens	45

Voorwoord

Beste student,

Dit is de studiegids van het eerste semester van het 3^e jaar op Hogeschool IPABO. Je vindt in deze gids de informatie over het studieprogramma. Per studieonderdeel wordt kort en bondig beschreven wat de inhoud is, aan welke doelen gewerkt wordt, welke literatuur je moet bestuderen, hoe groot de studielast is en hoe het onderdeel getoetst wordt. Ook kun je lezen hoe je begeleid wordt tijdens je studie. De programmagebieden die steeds aan bod komen zijn: het werkplekleren (stage), het basisprogramma en de kennisbasis. Voor de studieonderdelen die bij het keuzeprogramma horen, is een aparte gids beschikbaar.

Gebruik deze studiegids om de noodzakelijke informatie per studieonderdeel terug te vinden. Hierdoor krijg je zicht op hoe je studie is opgebouwd en wat de kern is van elk studieonderdeel. Tijdens de lessen en de bijeenkomsten op de opleiding word je verder geïnformeerd en geïnspireerd over de manier waarop je elk studieonderdeel vorm kunt geven.

We wensen je dit semester veel succes met je studie!

Het docententeam van Hogeschool IPABO

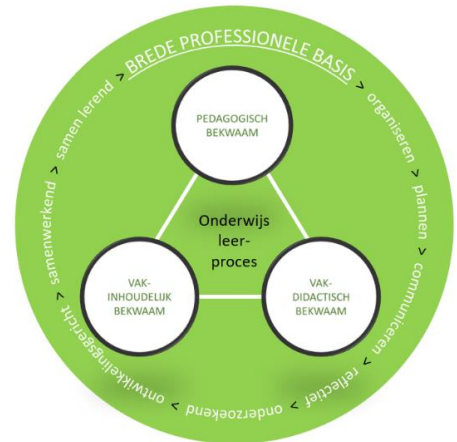
1 Uitgangspunten van het studieprogramma

In onderstaand overzicht kun je zien hoe we de opleiding hebben ingedeeld en wat we per fase van een student verwachten. Om de studeerbaarheid te verhogen hebben we elk semester opgedeeld in twee periodes. Elke periode duurt 9 à 10 weken. Naast lesweken zijn er toetsweken en voor de voltijdopleiding ook stageweken. De majorfase hebben we opgedeeld in vier beroepstaken en de minorfase in vier minoren.

		Semester 1	Semester 2
Majorfase	Jaar 1 Fase: Opleidingsbekwaam	Beroepstaak 1 Periode 1 en 2	Beroepstaak 2 Periode 3 en 4
	Jaar 2 Fase: Minorbekwaam	Beroepstaak 3 Periode 5 en 6	Beroepstaak 4 Periode 7 en 8
Minorfase	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 1 Periode 9 en 10	Minor 2 Periode 11 en 12
	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 3 Periode 13 en 14	Minor 4 Periode 15 en 16

Voor elk studieonderdeel in deze gids krijg je studiepunten (EC). We werken met onderwijseenheden van minimaal 3 EC. Dat betekent ook dat we zowel in de major- als de minorfase voor een groot deel met een vakoverstijgend programma werken, waarin de verschillende vakken rondom een gezamenlijk thema worden aangeboden.

Het studieprogramma zit zo in elkaar dat je werkt aan de bekwaamheidseisen voor leerkrachten. Een bekwame leraar is een leraar die heeft aangetoond dat hij vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch invulling kan geven aan het beroep leraar basisonderwijs. Een bekwame leraar is ook deelnemer aan een professionele (onderwijs-)leergemeenschap. Deze vormt hij met zijn collega's.

Figuur 1: Bekwaamheidsprofiel leerkracht basisonderwijs, bewerkt model, bron: Onderwijscoöperatie, 2012

Binnen Hogeschool IPABO zijn de landelijke bekwaamheidseisen (LBHE) leidend in het curriculum. De codes komen terug in de verschillende beoordelingsformulieren onder het kopje BHE. De volledige lijst van LBHE vind je in Bijlage 1: Landelijke Bekwaamheidseisen. Daarin is duidelijk hoe de leerlijn er per bekwaamheidseis uit ziet.

Met het studieprogramma kiezen we er ook voor om jou als student meer eigen regie te geven en ruimte te maken voor jouw eigen interesses en vragen. Dat kan zowel bij het werkplekleren als in het basisprogramma, maar het meest duidelijk zie je dat terug bij de keuzeprogramma's in de major- en minorfase en de specialisaties in de minorfase. Voor de keuzeprogramma's, die je regelmatig volgt met studenten uit verschillende jaargroepen, is een aparte studiegids samengesteld.

CONTEXTEN BEKWAAMHEIDSEISEN

Het leerproces van jou als student tot beginnend leerkracht basisonderwijs staat steeds centraal in het studieprogramma. Je ziet hieronder hoe dat per fase en per jaar wordt opgebouwd.

Opleidingsbekwaam (eind jaar 1)

In de opleidingsfase opleidingsbekwaam voert de student leeractiviteiten uit, waarin hij zich vakinhoudelijk heeft verdiept. Hij houdt daarbij rekening met de gegeven startsituatie en de verschillen tussen leerlingen. Dit verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- onder coaching en verantwoordelijkheid van de mentor;
- de leeractiviteiten zijn een variatie in werkvormen;
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep en op informele contacten met ouders. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Minorbekwaam (eind jaar 2)

In de opleidingsfase minorbekwaam is de student in staat om, onder begeleiding van de mentor en op basis van een groepsplan, onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. De student kan daarbij in de uitvoering rekening houden met de verschillen in de groep door af te stemmen op de ontwikkelingsbehoeften van zijn groep.

De student kan een sfeer neerzetten tijdens de leeractiviteiten, waarin de leerlingen rekening (leren) houden met elkaar. De student heeft daarbij zicht op zijn eigen communicatief gedrag en dat van de leerlingen onderling in zijn groep. De student herkent de basisbehoeften bij leerlingen en houdt hier rekening mee.

Dit verricht de student in de volgende context op zijn stage:

- onder gedeelde verantwoordelijkheid van de mentor;
- stimulerend en (bege)leidend;
- een dagdeel;
- tijdens leeractiviteiten met een variatie in werkvormen en aandacht voor de verschillende onderwijsbehoeften. Hierbij woont de student ook enkele gesprekken in formele setting met ouders bij;
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Werkplekbekwaam (eind jaar 3)

Op niveau van werkplekbekwaam voert de student leeractiviteiten in de stage uit, waarin de student laat zien dat hij zijn handelen afstemt op de visie van de school en die kan onderbouwen op basis van theorie. De student is in staat om voor een werkdag, volledig zelfstandig en op basis van een groepsplan alle onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep, ook met die van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Dit verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- gecoacht door de mentor;
- stimulerend, leidend en begeleidend;
- werkt op basis van een passende vorm van sturing;
- binnen de groep aandacht voor verschillen en extra zorg bieden aan een kleine groep leerlingen;
- in deze fase heeft de student enige inbreng in formele oudercontacten onder toezicht van zijn mentor;
- als lid van het schoolteam; binnen de visie van de school.

Startbekwaam (eind jaar 4)

Op niveau van startbekwaam voert de student gedurende een aantal weken, bestaande uit vijf opeenvolgende werkdagen, volledig zelfstandig onderwijs uit. Dit doet hij voor verschillende onderwijsactiviteiten op planmatige en berekeneerde wijze. Het gegeven onderwijs is hierbij inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord. Dit voert hij uit voor een (leeftijds)groep naar keuze, rekening houdend met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep. Over de voortgang van de onderwijsprocessen en de opbrengsten bij kinderen kan hij rapporteren aan en in gesprek gaan met collega's en ouders op basis van een analytisch zicht op de ontwikkeling en het leren van kinderen en het eigen professionele aandeel hierin.

Dit verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- zelf verantwoordelijk;
- de complete weken: gedurende vijf opeenvolgende werkdagen;
- stimulerend, leidend en begeleidend;
- werkt op basis van een passende vorm van sturing;
- leeractiviteiten zijn gericht op de groep als heterogene groep;
- de student is in staat om onder supervisie van de mentor zelfstandig oudergesprekken te voeren;
- als lid van het schoolteam; binnen de visie van de school.

Tabel 1: Bekwaamheidsniveau per context opleidingsfase

1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma periode 9 en 10

Jaar 3 eerste semester Minor 1: Leeftijdsspecialisatie	
Periode 9	Periode 10
Kern: Onderwijs ontwerpen op basis van een analyse van de onderwijsbehoeften.	
Werkplekuren: 9 EC Jonge kind: groep 1-3 óf Oudere kind: groep 4-8	
Basisprogramma: Plan van aanpak: 6 EC Visie op Onze School: 3 EC Deelnemende vakken: NE RE PE GO en GS BEWO W&T: 3 EC GO: 3 EC	
Keuzeprogramma: 2 x 3 EC	
Totaal: 30 EC	

2 Studieloopbaanbegeleiding en de professionele leergemeenschap

Op Hogeschool IPABO word je op twee manieren begeleid bij het studeren: via studieloopbaanbegeleiding (SLB) en in de professionele leergemeenschap (PLG).

2.1 Studieloopbaanbegeleiding

In het derde studiejaar word je op Hogeschool IPABO begeleid door je studieloopbaan-begeleider (SLB'er). De studieloopbaanbegeleider begeleidt jouw leerproces op adaptieve wijze: hij sluit aan bij de opleidingsfase waarin je zit, bij de dynamiek in de groep en bij de behoeftes van jou of van de hele groep.

De studieloopbaanbegeleider kan een sturende rol op zich nemen, maar hij streeft naar een meer begeleidende en coachende rol. We gaan er daarbij vanuit dat jij zelf verantwoordelijk bent voor je eigen leerproces(sen) en dat je je actief, collegiaal en constructief opstelt.

Ten aanzien van de brede professionele basis wordt tijdens de derdejaars SLB-bijeenkomsten aandacht besteed aan:

1. werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte;
2. reflectief leren;
3. op systematisch wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en hieraan conclusies verbinden;
4. een actieve bijdrage leveren aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en verantwoordelijkheid tonen in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.

2.2 Professionele leergemeenschap

Op Hogeschool IPABO werk je regelmatig samen in professionele leergemeenschappen (PLG). Het is een vorm van sociaal leren waarbij je in kleine groepen gezamenlijke leeractiviteiten onderneemt.

In het eerste jaar staat dit vooral in het teken van leren samenwerken, elkaar motiveren en stimuleren, feedback leren geven en ontvangen en samen studeren. In het tweede jaar worden opdrachten complexer en onderneem je vaker onderzoeks- en ontwerpactiviteiten, waarbij je elkaars input en de input van experts nodig hebt. In de majorfase in het eerste en tweede jaar word je hierbij intensief begeleid door de vakdocenten van het basisprogramma. Uiteindelijk leer je in de minorfase in het derde en vierde jaar om zelfstandig in een volwaardige PLG te functioneren.

Het kan ook zijn dat je tijdens werkpleklernen in een PLG werkt, bijvoorbeeld op de opleidingsscholen in het kader van Samen Opleiden. Je werkt dan samen met studenten uit verschillende jaargroepen, waarbij de leeromgeving en vraagstukken van de stageschool centraal staan.

Leren in de praktijk, op je werkplek, vormt ook een essentieel deel van je opleiding. Over de begeleiding tijdens het werkpleklernen lees je meer in het document "Werkpleklernen Hogeschool IPABO 2023-2024".

2.3 Onderzoek

Gedurende de opleiding krijg je de kans om je professionele onderzoekende houding verder te ontwikkelen. Het gaat hierbij niet om een lineair proces maar om een voor ieder student ander pad langs belangrijke ervaringen. De onderzoekslijn van Hogeschool IPABO onderscheidt drie dimensies waarop je groei kan laten zien. Ten eerste gaat het om de zich ontwikkelende attitude van de student. Ten tweede om de ontwikkeling van de systematische aanpak van problemen en vragen. En ten slotte om de verwerving van steeds specifiekere en meer specialistische contextgebonden kennis, vaardigheden en attitudes. Met de onderzoekslijn werk je aan de ontwikkeling van de brede professionele basis (bekwaamheidseis).

2.4 Toetsing

Bij de modulebeschrijvingen wordt steeds aangegeven op welke manier de toetsing van elke module plaatsvindt. Modules worden afgesloten met bijvoorbeeld een verslag, een presentatie of een mondeling gesprek. Hiervoor zijn leerdoelen opgesteld en een aantal voorwaardelijke criteria. Bij de beoordeling van de leerdoelen worden de beoordelingscriteria met de schaal 'onvoldoende niveau', 'voldoende niveau' en 'hoogwaardig niveau' gebruikt.

Elk jaar heb je twee mogelijkheden om de toets te maken: de eerste kans en een herkansing. De data dat de toetsen worden afgenomen of moeten worden ingeleverd zijn te vinden op het portaal van IPABO onder 'toetsplanning'. Je vindt bijzonderheden met betrekking tot de toetsing ook terug bij de modulebeschrijvingen onder 'afnamecondities en toegestane hulpmiddelen bij toets' en 'innamecondities toets'.

Als één van de voorwaardelijke criteria niet in orde is, wordt het verslag wel inhoudelijk nagekeken, maar volgt een beoordeling 'VW'. Tijdens de volgende mogelijkheid kan de toets opnieuw worden ingediend of afgenomen.

3 Studieonderdelen Periode 9 en 10

In dit hoofdstuk vind je alle studieonderdelen waarop je beoordeeld wordt in het eerste semester van het derde jaar Deeltijd.

3.1 Werkplekleren

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Stage minor 1 Jonge kind (groep 1-2-3) of Oudere kind (groep 4-8) WPA MINOR1 21B-WPA-MI1	2023-2024	9 en 10	Werkplekleren	9 EC	n.v.t.

INHOUD STUDIEONDERDEEL

Je ontwikkelt je in het vormgeven van een groepsplan voor alle lessen/onderwijsactiviteiten voor een volledige lesdag. Je kunt dit inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uitvoeren, rekening houdend met de verschillende beginsituaties van kinderen. Hiertoe zorg je dat je voor elke dag tenminste 1 LBF of activiteitenformulier jonge kind invult.

Verantwoording studielast
Stagedagen: minimaal 14 (112 uur) Vorbereiding, evaluatie en eventueel extra stagedagen: 128 uur Toetsing (WPA-voorbereiding): 12 uur

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (3.1 en 3.2)	De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen-wiskunde van het primair onderwijs, en kent de theoretische achtergronden daarvan. De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.

<p>Vakdidactisch bekwaam (3.3, 3.4 en 3.5)</p>	<p>De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.</p>
<p>Pedagogisch bekwaam (3.6 en 3.8)</p>	<p>De aanstaande leerkracht kan, in samenwerking met collega's en andere professionals, een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat realiseren waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving. De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>
<p>Brede professionele basis (3.9, 3.10, 3.11)</p>	<p>De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/studiegenoten/opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden. De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>

BHE¹ - leerdoelen

Zie Beoordelingsformulier WPA 2023-2024.

Uitwerking toetsvormen

De beoordeling van het werkplekleren vindt plaats door middel van een werkplekassessment (WPA). Het WPA bestaat uit de uitvoering van een lesactiviteit en een reflectie en evaluatie op je eigen handelen.

Afname condities en toegestane hulpmiddelen bij toetsen

Het WPA wordt beoordeeld door een schoolopleider of instituutsopleider.

Inname condities toets

In het document "Werkplekleren Hogeschool IPABO 2023-2024" staat beschreven welke documenten je voorafgaand aan het WPA dient in te leveren via OnStage.

Toetsen tellen alleen mee wanneer zij ingeleverd zijn via OnStage. OnStage is bereikbaar via <https://intranet.ipabo.nl>.

¹ Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam (VI); vakdidactisch bekwaam (VD); pedagogisch bekwaam (PB); brede professionele basis (BPB)

3.2 Plan van aanpak

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Minor 1. Plan van aanpak MI1PFA 21BBPLSP1MI1	2023-2024	9 en 10	BP	6 EC	HC, WC, digitaal

INHOUD STUDIEONDERDEEL: PLAN VAN AANPAK

In de minor "Plan van aanpak" onderzoek je de onderwijsbehoeften van de kinderen in je werkplekcleren-groep. Je onderzoekt ook je eigen beginsituatie als leerkracht en stuurt daarmee je eigen leerproces. Je leert hoe je een hypothetisch leertraject kunt uitwerken en doet ervaring op met het ontwerpen en uitvoeren van open activiteiten waarbij de eigen inbreng van kinderen groot is. Daarnaast verdiep je je kennis over de didactiek van rekenen-wiskunde, de taaldidactiek en pedagogiek. Hierbij specialiseer je je in een leeftijdscategorie, je richt je of specifiek op het jonge kind of op het oudere kind.

Van elk van de drie vakken (taal, rekenen-wiskunde en pedagogiek) kies je één domein, aandachtsgebied of thema. Dit vormt de rode draad in de onderdelen van je plan van aanpak. Gedurende de gehele periode houd je een portfolio (PvA-portfolio) bij. Daarop krijg je feedback van je docenten en medestudenten. Uiteindelijk heb je voldoende bagage om aan het einde van de periode je plan van aanpak te presenteren. Bij het onderdeel Jonge kind zijn de activiteiten van de drie vakgebieden geïntegreerd. Bij het onderdeel Oudere kind worden zowel rekenen-wiskunde als taal gecombineerd met pedagogiek.

Waar werk je deze periode aan?

- Het onderzoeken van de beginsituatie van je werkplekcleren-groep met behulp van verschillende methodieken, bijvoorbeeld door te werken met verschillende leerlijnen of ontwikkelingslijnen, observaties en gesprekken met betrokkenen.
- Het formuleren van onderwijsbehoeften van kinderen en bijpassende handelingsalternatieven, en daar het pedagogisch-vakdidactisch handelen op afstemmen. Het uitwerken van een hypothetisch leertraject.
- Het ontwerpen en uitvoeren van een betekenisvol onderwijsaanbod; bij Oudere kind minimaal acht lessen (waarvan vier lessen rekenen-wiskunde gecombineerd met pedagogiek en vier lessen taal gecombineerd met pedagogiek) en bij Jonge kind minimaal vier dagdelen (waarin de activiteiten van de drie vakgebieden geïntegreerd zijn).
- Het onder woorden brengen wat goed onderwijs betekent en dit relateren aan voorbeelden uit het betekenisvol onderwijsaanbod. De eigen ontwikkeling in beeld brengen ten aanzien van een gekozen leerdoel.

Bij "Bijzonderheden" staat de verdere toelichting voor de invulling van deze punten.

Werkwijze:

Je levert een constructieve bijdrage aan je PLG en de bijeenkomsten van de opleiding. Tussentijds geef je feedback aan en krijg je feedback van medestudenten op de onderdelen van je plan van aanpak.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (3.2)	De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.
Vakdidactisch bekwaam (3.3, 3.4 en 3.5)	De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.
Pedagogisch bekwaam (3.8)	De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.
Brede professionele basis (3.9 en 3.10)	De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/studiegenoten/opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.

Literatuur
Er is voor dit onderdeel geen verplichte literatuur. Studenten dienen zelf op zoek te gaan naar literatuur, passend bij hun werkplekleren-groep en gekozen domeinen. Voor elk vakgebied wordt verwacht dat de student minimaal drie verschillende geschikte theoretische bronnen weet toe te passen uit de vakliteratuur.

Verantwoording studielast	
Contacturen	20 uur
Zelfstudie	115 uur
Toetsing	13 uur
Een deel van deze studielast valt onder bewegingsonderwijs (voorwaardelijk criterium). Zie hiervoor hoofdstuk 4.3.	

Bijzonderheden

Opbouw van je plan van aanpak

De hieronder beschreven hoofdstukken van het plan van aanpak vormen een ondersteuning voor het samenstellen van het PvA-portfolio bij Minor 1. Het is niet verplicht om alles precies in deze vorm uit te voeren, maar wanneer je ervoor kiest iets anders in te vullen of te vervangen door een andere activiteit, moet je dat wel zo doen dat de gestelde doelen gehaald worden.

HOOFDSTUK 1 – Beginsituatie vaststellen

1.1 Beginsituatie van je groep

Breng de beginsituatie van de werkplekcleren-groep op basis van verschillende informatiebronnen in kaart om de onderwijsbehoeften van de groep te bepalen. Kijk hierbij onder meer naar de leerlinggegevens, observeer de leerlingen in de groep en het pedagogisch-didactisch handelen van de mentor en bestudeer de onderwijsvisie van de school. Bereid dit voor in je PLG.

1.1.1 Observeren van leerlingen en het pedagogisch en didactisch handelen van de mentor

Observeer de leerlingen in de groep en het pedagogisch en didactisch handelen van de mentor op een systematische wijze.

1.1.2 Onderwijsvisie van de school

De leidende onderwijsvisie van de school staat doorgaans beschreven in de schoolgids. Lees deze paragraaf en observeer hoe de onderwijsvisie vorm krijgt in de klas. Vergelijk bijvoorbeeld het handelen van je mentor met de visie zoals beschreven in de schoolgids.

1.1.3 Leerlinggegevens

Denk goed na over hoe je gegevens verzamelt, ordent en (grafisch) presenteert. Neem dit mee naar je PLG. Vergelijk je eigen gegevens met leerlinggegevens van andere PLG-leden, verbind daar conclusies aan en vraag daarop feedback. Geef in het PvA-portfolio aan hoe je de feedback van de PLG hebt benut.

1.2 Beginsituatie van jezelf (zie ook Hoofdstuk 6)

Breng je eigen beginsituatie in kaart. Ter ondersteuning kun je bijvoorbeeld reflectielijsten leerkrachtgedrag gebruiken en feedback/-forward van je mentor vragen. Formuleer op basis hiervan leerdoelen waaraan je in deze periode wilt werken.

HOOFDSTUK 2 – Ontwikkelingslijnen en leerlijnen

Onderzoek ontwikkelingslijnen en leerlijnen voor het domein, onderwerp of leerstofgebied waarop jij je wilt gaan richten. Doe dit door hierover theorie te bestuderen. Beargumenteer de plaats van leerlingen op de leer-/ontwikkelingslijnen met behulp van voorbeelden uit het werkplekcleren. Afhankelijk van de keuze voor JK of OK zijn er specifieke aanwijzingen, zie paragraaf 2.1 en 2.2.

Bespreek deze oriëntatie op het door jou gekozen opvallende aspect in je PLG en gebruik je eigen analyses en de input vanuit de PLG om conclusies te trekken. Leg de zoektocht naar deze conclusies vast in je PvA-portfolio.

2.1 Toegespitst op Oudere kind:

Je kiest een domein voor rekenen-wiskunde en je kiest een domein voor taal. Aan beide domeinen koppel je pedagogiek.

2.1.1 Gericht onderzoek naar ontwikkelingslijnen en leerlijnen

Onderzoek ontwikkelingslijnen en leerlijnen voor de onderwerpen of leerstofgebieden waarop jij je wilt gaan richten. Doe dit door relevante theorie te bestuderen. Denk hierbij aan:

- Het analyseren van de leerlijnen die voor de leerlingen van jouw groep gehanteerd worden (bestudeer bv. de gehanteerde methodes en methodieken).
- Het zoeken van landelijk vastgestelde ontwikkelingslijnen en leerlijnen.
- De literatuur die in de major op de opleiding besproken is en zelf op te zoeken (vak)literatuur.

2.1.2 Ontwikkeling kinderen nagaan

Je observeert het gedrag, de speel- of werkhouding en in hoeverre een kind in staat is tot zelfsturing. Je observeert ook hoe een kind reken-wiskundeproblemen aanpakt, analyseert – indien mogelijk – het rekenwerk en bepaalt hoe de wiskundige attitude is. En je observeert het taalniveau van de leerlingen voor (een) bepaald(e) domein(en), welke strategieën het kind gebruikt, of er eventueel oorzaken aan te wijzen zijn wanneer een kind stagneert in zijn taalontwikkeling, bijvoorbeeld ten aanzien van de woordenschat.

Plaats enkele kinderen op de ontwikkelingslijnen en leerlijnen. Probeer greep te krijgen op het leren van de kinderen door, voor zover van toepassing, ook:

- te kijken naar toetsresultaten (al dan niet methodegeboden);
- analyses te maken van leerlingewerk;
- gesprekken te houden met leerlingen;
- de leerlijn in de gebruikte methodes te analyseren;
- observaties te doen in de groep, bijvoorbeeld tijdens speelwerktijd of wanneer leerlingen zelfstandig aan het werk zijn;
- handelingsgerichte observaties te doen, wanneer de kinderen begeleid worden.

2.2 Toegespitst op Jonge kind

Je kiest een domein/aandachtsgebied voor pedagogiek, rekenen-wiskunde en taal.

In de beginsituatie van de groep zullen je bepaalde aspecten tijdens het spel van kinderen opvallen. Bijvoorbeeld: goed kunnen samen spelen, hoge woordenschat, lage betrokkenheid tijdens de grote kring, hoge betrokkenheid in de constructiehoeken, nauwelijks gebruik maken van wiskundige begrippen. Bestudeer de ontwikkelingslijnen die hier betrekking op hebben en plaats enkele opvallende en representatieve leerlingen op de ontwikkelingslijnen. Koppel deze informatie aan je gekozen domeinen, aandachtsgebieden of thema's. Beargumenteer de plaats van het kind op de ontwikkelingslijn met behulp van voorbeelden uit het werkplekleren.

Probeer greep te krijgen op de ontwikkeling van kinderen door, voor zover van toepassing:

- de ontwikkelingslijnen te bestuderen (o.a. in leerlingvolgsystemen die op werkplekleren worden gehanteerd);
- literatuur te raadplegen (o.a. die in de major is aangeboden en zelf op te zoeken (vak)literatuur);
- mee te spelen en kleine activiteiten te ondernemen die informatie geven over de ontwikkeling;
- te observeren in de groep, bijvoorbeeld tijdens speelwerktijd of wanneer leerlingen zelfstandig aan het werk zijn;
- handelingsgericht te observeren, wanneer kinderen worden begeleid;
- in gesprek te gaan met je mentor over het kindgedrag dat ten grondslag ligt aan de plaats op de ontwikkelingslijn.

HOOFDSTUK 3 – Onderwijsbehoeften en handelingsalternatieven formuleren

3.1 Onderwijsbehoeften

Formuleer de onderwijsbehoeften in jouw groep op basis van jouw waarnemingen, gegevens en literatuur. Onderwijsbehoeften geven aan wat kinderen nodig hebben op pedagogisch en didactisch gebied.

Denk in zinnen als:

- De leerling heeft een instructie nodig die kort en duidelijk is.
- De leerling heeft activiteiten nodig die veel ruimte laten voor eigen inbreng.
- De leerling heeft feedback nodig die zijn inzet beloont.
- De leerling heeft een leerkracht nodig die de overgangen structureert.

Onderwijsbehoeften kunnen op groepsniveau, subgroeps- en individueel niveau worden beschreven. Beschrijf de onderwijsbehoeften van jouw groep in ieder geval op groeps- en subgroepsniveau. De PLG kijkt kritisch naar de geformuleerde onderwijsbehoeften en stelt vragen om deze wellicht helderder en scherper te krijgen.

3.2 Handelingsalternatieven

Aan het einde van de PLG-bijeenkomst worden de onderwijsbehoeften definitief geformuleerd. In de PLG bedenk je gezamenlijk handelingsalternatieven die passend zijn bij de onderwijsbehoeften en de klas. Je kiest een of meerdere handelingsalternatieven. Vervolgens bekijk je in de literatuur wat er hierover is geschreven en koppel je dit aan de door jou geformuleerde onderwijsbehoeften. Leg deze voor aan een medestudent en vraag om feedback. Verwerk deze peer-feedback en voeg dit toe aan het PVA-portfolio.

HOOFDSTUK 4 – Uitwerken hypothetisch leertraject

4.1 Leer voorspellen hoe leerlingen zullen redeneren

In deze opdracht werk je een hypothetisch leertraject (HLT) uit waarbij je probeert om reacties en denkstappen te voorspellen die kinderen uitvoeren als ze aan de slag gaan met een activiteit. Als je van tevoren goed hebt bedacht hoe de kinderen waarschijnlijk zullen reageren, denken en redeneren, profiteer je daarvan tijdens het aanbieden van de activiteit. Je kunt dan beter inspelen op reacties van kinderen en ze beter op weg helpen om de beoogde kennis,

vaardigheden en ervaringen op te bouwen. Omdat je vooraf nooit zeker weet hoe de kinderen zullen reageren, blijft het een voorspelling. Pas tijdens of na de activiteit kun je vaststellen of je verwachtingen ook kloppen.

Het is helemaal niet gemakkelijk om te voorspellen hoe de leerlingen zullen reageren en redeneren, want jij kijkt anders tegen een opdracht of probleem aan dan een kind. Jij doorziet de leerstof al en je kunt redeneren op een vrij hoog niveau, terwijl je je moet verplaatsen in een kind dat alles nog aan het leren en ontdekken is.

Je bent het misschien ook niet gewend om te denken vanuit het kind (hoe ze kunnen denken) in plaats van vanuit procedures (wat ze moeten doen).

Je zult merken dat als je meer ervaring krijgt met het uitwerken van een HLT, jouw voorspellingen steeds beter worden. Zeker als je de activiteit ook uitprobeert in de praktijk en na afloop bewust terugkijkt: klopte het wat ik voorspelde? Naarmate je meer ervaring krijgt, zal je steeds beter kunnen inschatten hoe je de kinderen kunt begeleiden richting het beoogde leerdoel. Wanneer je later een reeks van lessen of activiteiten uitwerkt, zal je daar veel profijt van hebben.

Bij het Oudere kind werk je tweemaal een HLT uit: eenmaal voor taal en eenmaal voor rekenen-wiskunde.

Bij het Jonge kind zorg je voor een geïntegreerd aanbod.

Volg in beide gevallen het onderstaande stappenplan.

1. Kies een activiteit of les die je binnenkort op je werkplek leren-school gaat geven.
2. Ga stap voor stap na welke denkstappen of vaardigheden de kinderen moeten inzetten om de activiteit goed te kunnen uitvoeren. Je kruipt als het ware in de hoofden van je leerlingen waarbij je probeert alle reacties en redeneringen te achterhalen die ze moeten maken, bijvoorbeeld om een taak uit te voeren of een probleem op te lossen.
3. Als je de taak of het probleem helemaal hebt geanalyseerd en alle redeneringen in kaart hebt gebracht, volgt de volgende stap. Hierin ga je na welke consequenties de taak of het probleem heeft voor je pedagogisch/didactisch handelen. Welke ondersteuning kun je als leerkracht geven wanneer blijkt dat kinderen een denkstap (of vaardigheid) niet zelfstandig kunnen uitvoeren? Noteer dit in een lesvoorbereiding;
4. Probeer daarna je activiteit of les uit in je werkplek leren-groep en blik na afloop terug. Is deze ook verlopen zoals je had bedacht? Heb je de kinderen de ondersteuning kunnen bieden die ze nodig hadden of werd je verrast door hun redeneringen?
5. Formuleer conclusies op basis van je ervaringen en presenteer die in je PLG.
6. Voeg het HLT en je reflectie daarop toe aan je PvA-portfolio.

HOOFDSTUK 5 – Ontwerp betekenisvol onderwijsaanbod

5.1 Gezamenlijk terugkijken

Kijk terug op wat het werken aan Hoofdstukken 1 t/m 4 en het formatieve moment je heeft opgeleverd en bespreek deze opbrengst in je PLG. Trek met elkaar conclusies over het vervolgaanbod aan de kinderen.

5.2 Betekenisvol onderwijsaanbod

Stem het betekenisvol onderwijsaanbod af op de belangstelling en onderwijsbehoeften van de werkpleklerengroep en gebruik hiervoor de geformuleerde handelingsalternatieven. Maak inzichtelijk hoe je jouw aanbod op de onderwijsbehoeften en het onderwijsdoel hebt afgestemd.

Breng in de bespreking in de PLG in:

- wat je in de klas gaat doen;
- hoe je de activiteiten en lessen verantwoordt vanuit theorie, observaties, analyses, conclusies;
- op welke manier dit aanbod passend is voor de werkplekieren-groep (onderwijsbehoeften) en (gebruikelijke) werkwijze in de groep.

Voeg een beschrijving van je betekenisvol onderwijsaanbod en de uitkomst van de discussie in de PLG toe aan je PvA-portfolio.

HOOFDSTUK 6 – Eigen ontwikkeling

Breng je eigen ontwikkeling in kaart aan de hand van je leerdoelen en verzamel bewijsstukken waarmee je je progressie in beeld kunt brengen.

6.1 Leerdoelen formuleren

Je gaat beelden van jezelf uit de praktijk inzetten om te werken aan je eigen ontwikkeling. In je PLG presenteer je een videofragment van maximaal 5 minuten. Je stelt vooraf een duidelijke kijkvraag. Die vraag kan gaan over jouw didactisch en/of pedagogisch handelen in de (kleine) groep of individueel. De kijk- of leervraag moet wel in relatie staan tot de onderwijsbehoeften van de kinderen en je eigen leerdoelen, dus samenhangen met wat je in hoofdstukken 1-5 hebt onderzocht en uitgevoerd.

De feedback van de PLG gebruik je om te bepalen op welk vlak je jouw leerkrachthandelen verder kunt ontwikkelen. Je formuleert naar aanleiding van het gesprek in de PLG nieuwe leervragen en bijbehorende leerdoelen.

Let op: zorg dat je de vastgestelde procedure van Hogeschool IPABO met betrekking tot filmen in de klas zorgvuldig hebt toegepast. Gebruik de toestemmingsbrief voor ouders en vraag de werkplekieren-school om toestemming.

6.2 Ontwikkeling beschrijven

In de afgelopen periode heb je je met een aantal zaken beziggehouden om zicht te krijgen op het functioneren van de kinderen in jouw groep.

- Wat heb je hiervan geleerd?
- Welke ontwikkelingspunten heb je bij jezelf gezien?
- Hoe denken anderen (mentor, medestudenten, docenten) daarover? Wat werkte stimulerend en wat belemmerend?
- Wat was je kracht en wat was je valkuil?
- Welke leerpunten zou je kunnen formuleren voor een volgende periode?
- Waaraan wil je verder werken en waarin wil je je verder ontwikkelen?
- Wat is hiervoor nodig?

- Hoe sluit dit aan bij actuele ontwikkelingen in het werkveld?

HOOFDSTUK 7 – Visie op onderwijs

In dit hoofdstuk verwoord je, aan de hand van de door jou gekozen voorbeelden uit de eigen werkplekleren-praktijk en het ontworpen betekenisvol onderwijsaanbod, wat goed onderwijs voor jou betekent. Vergelijk bijvoorbeeld jouw visie op onderwijs met die van je school en mentor.

3.2.1 Toetsing

Voorwaardelijke criteria	
<ul style="list-style-type: none"> • In de presentatie toont de student aan in staat te zijn om in de werkplekleren-groep een integratief, samenhangend onderwijsaanbod van de vakken aan te bieden (bij Jonge kind van de drie genoemde vakken; bij Oudere kind van een combinatie van pedagogiek met rekenen-wiskunde of pedagogiek met taal). • De student heeft voor de verantwoording van het betekenisvol onderwijsaanbod voor elk vakgebied minimaal drie verschillende theoretische bronnen uit de vakliteratuur toegepast. • Voorafgaand aan de eindpresentatie heeft de student het PvA-portfolio ingeleverd. • Het PvA-portfolio voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in het taalbeleid van Hogeschool IPABO. • De student heeft een tussentijdse presentatie gehouden (formatief moment). • De student voldoet aan de eisen voor het vak bewegingsonderwijs. 	
Leerdoelen	
VD 3.3	<p>PvA-presentatie De student kan conclusies verbinden aan het uitgevoerde onderzoek naar de beginsituatie van de werkplekleren-groep.</p>
VI 3.2	De student vergelijkt aan de hand van voorbeelden uit de praktijk van de werkplekleren-groep een leerlijn/ontwikkelingslijn met de landelijke leerlijnen en theoretische bronnen.
PB 3.8	De student trekt beargumenteerde conclusies t.a.v. de onderwijsbehoeften van de kinderen/werkplekleren-groep en koppelt daar handelingsalternatieven aan.
VD 3.4	De student kan verwoorden welke (denk)stappen of vaardigheden kinderen moeten maken of inzetten in zijn /haar ontworpen hypothetische leertraject.
VD 3.4	De student kan verantwoorden hoe zijn/haar pedagogisch en didactisch handelen is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de kinderen.
BPB 3.9	De student brengt de eigen ontwikkeling in kaart door (nieuwe) leerdoelen ten aanzien van gekozen leervragen te formuleren.

BPB 3.10	De student verwoordt wat voor hem goed onderwijs betekent.
VI 3.2	PvA-portfolio De student geeft een beschrijving van de verschillende opdrachten en taken met bewijsstukken vanuit de drie vakgebieden pedagogiek, rekenen-wiskunde en taal (variatie en kwantiteit).
VD 3.5	De student presenteert elementen uit het plan van aanpak die relevant zijn en die aansluiten bij de actuele situatie in zijn werkplekleren-groep (relevantie en actualiteit).
BPB 3.9	De student maakt duidelijk op het niveau van werkplekbekwaam te kunnen handelen (authenticiteit).

BEOORDELINGSCRITERIA

De mate waarin de geformuleerde leerdoelen behaald zijn, wordt beoordeeld als:

- Onvoldoende (0 punten);
- Voldoende (1 punt) of
- Hoogwaardig (2 punten).*

<p>Voldoende (1 punt)</p>	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op voldoende niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de student op hoofdlijnen juist redeneert; - en de student hoofd- en bijzaken in zijn verhaal kan onderscheiden. • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - het werk van de student is op herkenbare wijze uitgewerkt. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student laat zien dat hij de literatuur beheerst; - de student laat zien dat hij de theorie aan praktijksituaties kan koppelen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen; <ul style="list-style-type: none"> - de student maakt gebruik van elementen uit een reflectiemethode; - de student gebruikt feedback ten behoeve van zijn ontwikkeling tot leerkracht.
<p>Hoogwaardig (2 punten)</p>	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op hoogwaardig niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de redeneringen van de student volledig en uitputtend zijn; - en waarbij de student bij de kern van het verhaal blijft en relevante informatie geeft (scherp en to the point). • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - de student is hierbij inhoudelijk creatief, origineel en/of innovatief. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student betreft in de uitwerking van de opdracht hoogwaardige literatuur; - de student gaat kritisch om met (theoretische) bronnen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen; <ul style="list-style-type: none"> - de student koppelt zijn handelen aan een dieper leren (reflectie op dieper niveau); - de student zoekt actief naar feedback en analyseert daarmee zijn ontwikkeling tot leerkracht.

* De complexiteit van wat een student moet kunnen, neemt over de jaren toe. Dit blijkt uit het beheersingsniveau van de leerdoelen. De criteria voor voldoende en hoogwaardig niveau blijven gelijk.

Uitwerking toetsvormen

- **Formatief moment in periode 9:** tussentijdse presentatie waarin de student feedback verzameld bij de docent en studenten.
- **Summatief moment in periode 10:** portfolio-assessment, aan de hand van een eindpresentatie gecombineerd met een criteriumgericht interview waaraan het inleveren van het portfolio vooraf is gegaan.

Afnamecondities en toegestane hulpmiddelen bij toets

- Halverwege het semester is er een verplicht formatief moment in de vorm van een tussentijdse presentatie. De student presenteert hierbij zijn vorderingen ten aanzien van het portfolio (hoofdstuk 1 t/m 4) en waar feedback wordt gegeven door medestudenten en docent. De ontvangen feedback wordt opgenomen in het portfolio.
- Aan het einde van minor 1 is er een summatief moment waarop de eindpresentatie van je plan van aanpak over alle hoofdstukken zal worden beoordeeld door één opleidingsdocent. Na deze eindpresentatie volgt een criteriumgericht interview (CGI) waarin de opleidingsdocent en toehorende studenten (twee à drie) kritische vragen kunnen stellen over de inhoud van het plan van aanpak. De presentatie en het criteriumgericht interview duren samen maximaal 25 minuten.

Inname condities toets

Toetsen tellen alleen mee wanneer zij ingeleverd zijn via GradeWork. GradeWork is bereikbaar via <https://intranet.ipabo.nl>.

Zowel het presentatiemateriaal als het portfolio worden voorafgaand aan de eindpresentatie in periode 10 ingeleverd via GradeWork.

3.3 Bewegingsonderwijs

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Bewegingsonderwijs	2023-2024	9	BP	Voorwaardelijk criterium Plan van aanpak	Werkcollege

INHOUD STUDIEONDERDEEL: BEWEGINGSONDERWIJS

Je maakt kennis met het klassikaal werken en met de meer complexe bewegingssituaties uit het boek *'Bewegingsonderwijs in het speellokaal'*.

Bij het klassikaal werken worden vaak bewegen op muziek en tik- en doelspelen aangeboden. Je gaat tijdens de lessen veel bewegen op muziek verzorgen en je leert hoe je het aanbiedt door te

presenteren aan medestudenten. Bij tikspelen speelt het tegengesteld belang een rol. Vraag is hoe kleuters daarmee omgaan en hoe je als leerkracht met rivaliteit omgaat.

Een ander aandachtspunt is de didactische ordening (opbouw) van de leerstof en het formuleren van lesdoelen. Ook ga je met behulp van observatielijsten kijken op welk niveau de kinderen bewegen en in hoeverre de 'lukt het'-lesdoelen zijn behaald.

Daarnaast maak je kennis met verschillende vakconcepten en leer je hoe de motorische ontwikkeling van jonge kinderen verloopt, zowel in de speelzaal als op het schoolplein.

Korte beschrijving van de vakinhoudelijke leerdoelen

Je leert:

- complexe bewegingssituaties voor kinderen van de onderbouw van de basisschool klassikaal en in groepjes aan te bieden en te begeleiden;
- de opbouw en didactische ordening van de leerstof in 'bewegingsonderwijs in het speellokaal';
- organisatorische aspecten van een les klassikaal werken;
- de leerlijn bewegen op muziek in 'bewegingsonderwijs in het speellokaal';
- over de omgang van kinderen en groepsleerkracht met rivaliseren en tegengesteld belang;
- bewegingssituaties te begeleiden met het oog op 'loopt het' en 'lukt het', maar ook 'beter leren';
- lesdoelen voor kinderen op 'loopt het', 'lukt het' en 'beter leren' te formuleren;
- het niveau van 'lukt het'-doelen te bepalen met behulp van observatielijsten uit 'bewegingsonderwijs in het speellokaal' uitgave 2012;
- hoe de bewegingsontwikkeling van een kind van 0 tot 6 jaar verloopt;
- verschillen en overeenkomsten te herkennen tussen vakconcepten en de daarbij horende voor- en nadelen voor kinderen en leerkracht.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel

Zie van Plan van aanpak, hoofdstuk 3.2.

Literatuur

Berg, T.v., Bruin, R., Danes, H., Daris, R., Dooyeweerd, P., Fagel, E., Geleijnse, J., Haaft, R.t., Hazelebach, C., Heuver, M., Iersel, B.v., Luijckx, D., Pieters, L., Stege, F.v., Stuiver, E., Tiebie, S., Veen, M., & Zoetemeyer, N. (2012). *Bewegingsonderwijs in het speellokaal*. De Meern: TP Groep.

Verantwoording studielast	
Contacturen	5 uur
Zelfstudie	9 uur
Toetsing	6 uur

3.3.1 Toetsing

Bijzonderheden
<p>Opdrachten   Je geeft één les 'klassikaal werken'.   Je geeft één les 'in groepen werken binnen met tikspel'.   Je vult een geanonimiseerde observatielijst in.</p>

Inname condities toets
<p>De docenten van BEWO geven het aan de beoordelaars van het Plan van aanpak door wanneer het voorwaardelijk criterium behaald is.</p>

3.4 Visie op onze school

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Minor 1. Visie op onze school MI1-GR-OPDR 22BBPLSP2MI1	2023-2024	9	BP	3 EC	HC, WC, digitaal

INHOUD STUDIEONDERDEEL: VISIE OP ONZE SCHOOL

Je werkt in deze periode in een schoolteam aan de groepsopdracht 'Onze school'. Met dit team, dat uit ongeveer zes studenten bestaat, krijg je de opdracht om een nieuwe school op te richten.

Vragen die bij de start van de nieuwe school opkomen zijn bijvoorbeeld:

- Hoe denken jullie over de nieuwste ontwikkelingen in het onderwijs? Sluiten jullie daarbij aan?
- Wat voor school wordt het? Wat is jullie visie (pedagogisch, onderwijskundig, levensbeschouwelijk)? Waar staan jullie voor?
- Hoe wil de school werken? Wat zijn jullie speerpunten?
- Hoe willen jullie je profileren en onderscheiden van andere scholen?
- Waar moet een leerkracht op deze school aan voldoen?
- Hoe noemen jullie de school eigenlijk?

Als team stel je een schoolgids samen waarin je een aantal thema's uitwerkt. Twee thema's zijn verplicht: de onderwijskundige visie (het onderwijsconcept) en het beeld van de goede leerkracht. Daarnaast stel je nog minimaal drie andere thema's aan de orde, bijvoorbeeld het onderwijsprogramma, de maatschappelijke betrokkenheid, leerlingenzorg en extra ondersteuning, ouderbetrokkenheid, veiligheid, samenwerking, sociale media of mediawijsheid.

Bij de totstandkoming van de school zullen jullie ongetwijfeld allerlei dilemma's tegenkomen. Er leven verschillende opvattingen en overtuigingen in het team.

- Denken jullie allen hetzelfde over onderwijs? Wat zijn jullie eigen idealen?
- Welke discussies leverde dit op? Wat waren de meningsverschillen?
- En zijn jullie er als team samen uitgekomen? Wat waren de uiteindelijke groepsstandpunten? Hoe verhouden de groepsstandpunten zich tot jouw eigen standpunten?

Deze dilemma's brengen jullie in kaart en vormen een belangrijk onderdeel van de uiteindelijke presentatie.

Om een goed onderbouwde visie te ontwikkelen verdiep je je aan het begin van deze opdracht in de historische ontwikkeling van het onderwijs in Nederland. Je maakt kennis met enkele persoonlijkheden die daarbij een belangrijke rol hebben gespeeld. Ook krijg je een overzicht over de levensbeschouwelijke diversiteit in het Nederlandse onderwijs.

Tijdens de colleges van SLB, godsdienst/levensbeschouwing en geschiedenis krijg je aanbevelingen voor literatuur die je kunt bestuderen. Er wordt ook van je verwacht dat je zelf op onderzoek uitgaat naar denkbeelden en theoretische concepten die momenteel actueel zijn. Aan de dilemma's die je in kaart brengt, koppel je expliciet theoretische bronnen.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (3.2)	De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.
Brede professionele basis (3.10 en 3.11)	De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden. De aanstaand leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.

Literatuur

Tijdens de colleges van SLB, godsdienst/levensbeschouwing en geschiedenis krijg je aanbevelingen voor literatuur die je kunt bestuderen. Daarnaast is het de bedoeling dat je zelf op zoek gaat naar geschikte bronnen.

Verantwoording studielast

Contacturen	4 uur
Zelfstudie	73 uur
Toetsing	2 uur

Bijzonderheden

Tijdens een SLB-bijeenkomst zal de groepsopdracht 'Visie op Onze school' nader worden toegelicht. Op dat moment zullen ook de teams worden samengesteld met ongeveer zes studenten per team. Vervolgens kunnen er per team afspraken gemaakt worden met een planning wanneer er aan de oprichting van de school en uiteindelijk aan de samenstelling van de schoolgids wordt gewerkt.

3.4.1 Toetsing

Voorwaardelijke criteria

- Het verslag voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in het taalbeleid van Hogeschool IPABO.
- Het team levert een schoolgids aan en een overzicht van de dilemma's (minimaal drie) en theorie met toelichting (totaal dilemma's en theorie ± 3 A4). Dit is minimaal drie werkdagen voor de presentatie beschikbaar.

Leerdoelen

BPB 3.10	De student geeft in de schoolgids een helder beeld van de school, waarmee duidelijk wordt vanuit welk onderwijsconcept de school werkt.
BPB 3.10	De student beschrijft in de schoolgids de rol van de leerkracht.
BPB 3.10	De student brengt dilemma's binnen opvattingen en overtuigingen in kaart en verantwoordt welke keuzes er zijn gemaakt bij de totstandkoming van de studiegids.

BPB 3.10	De student neemt beredeneerde (groeps)standpunten in t.a.v. de identiteit van de school en het type school.
VI 3.2	De student plaatst de visie op de school in één of meerdere historische, levensbeschouwelijke of pedagogische tradities.
BPB 3.11	De student beschrijft de gevolgen van de gekozen 'Visie op Onze School' voor het te geven curriculum.
BPB 3.11	De student beargumenteert hoe hij (proactief) gericht is geweest op het realiseren van een goede onderlinge samenwerking door een reflectie te geven over het functioneren van het schoolteam.
BPB 3.11	De student is in staat om (kritische) vragen over de visie op de school adequaat te beantwoorden.

BEOORDELINGSCRITERIA

De mate waarin de geformuleerde leerdoelen behaald zijn, wordt beoordeeld als:

- Onvoldoende (0 punten);
- Voldoende (1 punt) of
- Hoogwaardig (2 punten).*

Voldoende (1 punt)	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op voldoende niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de student op hoofdlijnen juist redeneert; - en de student hoofd- en bijzaken in zijn verhaal kan onderscheiden. • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - het werk van de student is op herkenbare wijze uitgewerkt. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student laat zien dat hij de literatuur beheerst; - de student laat zien dat hij de theorie aan praktijksituaties kan koppelen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen; <ul style="list-style-type: none"> - de student maakt gebruik van elementen uit een reflectiemethode; - de student gebruikt feedback ten behoeve van zijn ontwikkeling tot leerkracht.
---------------------------	---

Hoogwaardig (2 punten)	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op hoogwaardig niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de redeneringen van de student volledig en uitputtend zijn; - en waarbij de student bij de kern van het verhaal blijft en relevante informatie geeft (scherp en to the point). • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - de student is hierbij inhoudelijk creatief, origineel en/of innovatief. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student betreft in de uitwerking van de opdracht hoogwaardige literatuur; - de student gaat kritisch om met (theoretische) bronnen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> - de student koppelt zijn handelen aan een dieper leren (reflectie op dieper niveau); - de student zoekt actief naar feedback en analyseert daarmee zijn ontwikkeling tot leerkracht.
-----------------------------------	--

* De complexiteit van wat een student moet kunnen, neemt over de jaren toe. Dit blijkt uit het beheersingsniveau van de leerdoelen. De criteria voor voldoende en hoogwaardig niveau blijven gelijk.

Uitwerking toetsvormen
<p>Presentatie van de schoolgids in een groepje van zes studenten ($\pm$ 15 minuten) gevolgd door een criteriumgericht interview ($\pm$ 20 minuten).</p>

Afname condities en toegestane hulpmiddelen bij toetsen
<p>De presentatie zal worden beoordeeld door één opleidingsdocent. De beoordeling wordt binnen een week na de presentatie met jullie gecommuniceerd. Omdat het een groepsopdracht betreft, wordt het hele team met één groepscijfer beoordeeld. Bij de presentatie is één ander schoolteam als toehoorder aanwezig.</p>

Inname condities toets
<p>Toetsen tellen alleen wanneer zij ingeleverd zijn via GradeWork. GradeWork is bereikbaar via https://intranet.ipabo.nl.</p>

3.5 Levensbeschouwing

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijs- periode	Programma- gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Minor 1 G&L M11-G&L 22B-BPG&LMI1	2023-2024	10	BP	3 EC	WC

INHOUD STUDIEONDERDEEL: LEVENSBESCHOUWING

Nederland heeft met het bijzonder en openbaar onderwijs vele verschillende manieren waarop het levensbeschouwelijk onderwijs op scholen vorm krijgt. Dat betekent dat je in veel van die contexten competent moet zijn om levensbeschouwelijke activiteiten vorm te geven en uit te voeren.

Naast een brede basis in de major verdiep je daarom op Hogeschool IPABO in een specifiek gekozen richting voor:

- Diploma Religieuze Diversiteit of
- Katholieke akte voor godsdienst/levensbeschouwing of
- Diploma Christelijk Basisonderwijs of
- Diploma Islamitisch Basisonderwijs.

De bijeenkomsten worden per richting gegeven.

- Hoe sta je persoonlijk en professioneel ten opzichte van deze richting?
- Je onderzoekt hoe op een school van je richting de levensbeschouwelijke identiteit vorm krijgt.
- Je schrijft een kritisch en/of waardierend essay over een levensbeschouwelijk onderwerp wat je raakt en verband houdt met je gekozen richting.
- Je vertaalt dit naar een ontwerp van een lessenserie, rekening houdend met je gekozen richting die je als bijlage toevoegt aan je essay.

Daarnaast werk je aan het ontwikkelen van jouw visie op het vak levensbeschouwing. Daarvoor verdiep je je in de kennisbasis, levensbeschouwelijke ontwikkeling en vakdidactiek. Je vertaalt dit naar een ontwerp van een lessenserie rekening houdend met je gekozen richting.

Bij de uitvoering overweeg je of je de kerndoelen hebt gehaald.

Uiteindelijk verwerk je jouw inzichten in de verschillende onderdelen (kennis, visie en praktijk).

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (3.2)	De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.

Vakdidactisch bekwaam (3.3 en 3.4)	De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.
Brede professionele basis (3.9)	De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/studiegenoten/ opleidingsdocenten).

Literatuur
Wordt in de bijeenkomsten besproken, en door de docent digitaal aangeboden, toegespitst op de gekozen diplomarichting. Kopmels, T., & Beemsterboer, M. (2020). <i>Verhalen vertellen en vragen stellen</i> (2 ^e druk). Groningen: Noordhoff.

Verantwoording studielast	
Contacturen	7 uur
Opdracht en voorbereiding lessen	12 uur
Onderzoek identiteit op de basisschool	16 uur
Essay	20 uur
Lessenserie	20 uur
Toetsing	10 uur

3.5.1 Toetsing

Voorwaardelijke criteria

- Het verslag voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in het taalbeleid van Hogeschool IPABO.
- De student toont in de bijlage de drie lesbeschrijvingsformulieren van de lessenserie.
- De student heeft tenminste twee van de drie lessen uitgevoerd op de stageschool.
- De student toont in de bijlage zijn essay en heeft het essay laten beoordelen.
- De student heeft een essay van een medestudent gelezen en beoordeeld.
- De student heeft het identiteitsonderzoek op de basisschool afgerond.

Leerdoelen	
BPB 3.9	De student verwoordt hoe hij zich persoonlijk en professioneel verhoudt tot de gekozen diplomarichting.
VD 3.4	De student verwoordt zijn visie op het vak levensbeschouwing met behulp van theoretische inzichten.
VI 3.2	De student beargumenteert hoe de lesdoelen van de lessenserie samenhangen met de eigen visie op het vak levensbeschouwing.
VD 3.3	De student beargumenteert hoe het thema van de lessenserie bijdraagt aan de levensbeschouwelijke ontwikkeling van de leerlingen.
VD 3.4	De student kan elementen uit de lessenserie koppelen aan de drie concepten uit de kennisbasis van de gekozen diplomarichting.

BEOORDELINGSCRITERIA

De mate waarin de geformuleerde leerdoelen behaald zijn, wordt beoordeeld als:

- Onvoldoende (0 punten);
- Voldoende (1 punt) of
- Hoogwaardig (2 punten).*

Voldoende (1 punt)	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op voldoende niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de student op hoofdlijnen juist redeneert; - en de student hoofd- en bijzaken in zijn verhaal kan onderscheiden. • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - het werk van de student is op herkenbare wijze uitgewerkt. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student laat zien dat hij de literatuur beheerst; - de student laat zien dat hij de theorie aan praktijksituaties
---------------------------	---

	<p>kan koppelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen; <ul style="list-style-type: none"> - de student maakt gebruik van elementen uit een reflectiemethode; - de student gebruikt feedback ten behoeve van zijn ontwikkeling tot leerkracht.
<p>Hoogwaardig (2 punten)</p>	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op hoogwaardig niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de redeneringen van de student volledig en uitputtend zijn; - en waarbij de student bij de kern van het verhaal blijft en relevante informatie geeft (scherp en to the point). • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - de student is hierbij inhoudelijk creatief, origineel en/of innovatief. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student betreft in de uitwerking van de opdracht hoogwaardige literatuur; - de student gaat kritisch om met (theoretische) bronnen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> - de student koppelt zijn handelen aan een dieper leren (reflectie op dieper niveau); - de student zoekt actief naar feedback en analyseert daarmee zijn ontwikkeling tot leerkracht.

* De complexiteit van wat een student moet kunnen, neemt over de jaren toe. Dit blijkt uit het beheersingsniveau van de leerdoelen. De criteria voor voldoende en hoogwaardig niveau blijven gelijk.

<p>Uitwerking toetsvormen</p>
<p>Verslag</p>

<p>Inname condities toets</p>
<p>Toetsen tellen alleen mee wanneer zij ingeleverd zijn via GradeWork. GradeWork is bereikbaar via https://intranet.ipabo.nl.</p>

3.6 Wetenschap & technologie (W&T)

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Minor 1. W&T MI1-W&T 21B-BPW&TMI1	2023-2024	9	BP	3 EC	Blended: literatuur lezen; (literatuur)on- derzoek, HC, WC.

INHOUD STUDIEONDERDEEL: WETENSCHAP & TECHNOLOGIE

Bij wetenschap & technologie gaat het om het geïntegreerd aanbieden van de wereldoriënterende vakken waarbij leerlingen kennis opdoen via onderzoekend leren. Tijdens het aanbod op Hogeschool IPABO ga je eerst zelf een onderzoekscyclus doorlopen. Daarnaast komt er aan bod hoe je een goed W&T-onderzoek op kunt zetten met leerlingen.

Je werkt tijdens deze module aan:

- **Een excursie:** je neemt zelfstandig en/of in studiegroepjes deel aan een kleine excursie op een nader te bepalen tijd in periode 9. Tijdens de excursie doe je ervaring op met de onderzoekscyclus.
- **De verwondering:** je leert op een andere manier kijken naar dingen om je heen.
- **De opzet van een onderzoek:** je weet uit welke onderdelen een onderzoekscyclus is opgebouwd.
- **De uitvoering:** je ervaart zelf op eigen niveau de stappen van de onderzoekscyclus door deze te doorlopen aan de hand van een vraag die aansluit bij een thema.
- **Een presentatie:** je laat zien hoe je de onderzoekscyclus hebt doorlopen en welke ervaringen je daarbij hebt opgedaan.
- **De voorbereiding voor een onderzoek op de basisschool:** je bedenkt een concept voor een lessenserie op de basisschool en houdt daarbij rekening met de literatuur die je hebt gelezen en de groep waarbij je de werkplekleren-periode doorloopt.
- **De uitvoering van de lessenserie:** je gaat aan de slag met de onderzoekscyclus waarbij de leerlingen een actieve rol hebben bij het bedenken en uitvoeren van hun eigen onderzoek.
- **De reflectie van de lessenserie:** na afloop van de lessenserie reflecteer je op jouw onderwijsontwerp en de resultaten van jouw leerlingen. Daarbij maak je gebruik van de literatuur.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (3.2)	De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.
Vakdidactisch bekwaam (3.4 en 3.5)	De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.

<p>Brede professionele basis (3.9 en 3.10)</p>	<p>De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/studiegenoten/ opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.</p>
--	--

Literatuur
<p>Tijdschriftartikelen Peeters, M., & Van Baren Nawrocka (2015). <i>Groeien in onderzoekend leren</i>. JSW, september 2015, 14-17. Peeters, M., & Meijer, W. (2014). <i>Onderzoekend leren, hoe stel je een onderzoeksvraag op?</i> JSW, mei 2014, pp. 6-9. Peeters, M., Peeters, J., Meijer, W. & Scheffer, E. (2014). <i>Aan de slag met onderzoekbare vragen</i>. NVOX, maart 2014.</p> <p>Verplichte boeken Marell, J., & De Vaan, E. (2020). <i>Praktische didactiek voor Natuur en Techniek</i>. 1e druk Hoofdstuk 8 Weten en leren: over kennis en kennisverwerving Hoofdstuk 9 Een flexibel lesmodel voor onderzoekend leren Hoofdstuk 10 Vragen bij onderzoekend leren Hoofdstuk 11 Werkvormen voor onderzoekend en ontdekkend leren Hoofdstuk 21 NT en andere vak-/vormingsgebieden Baltus, R. & Rijborz, D. (2021) <i>Dan gaan we nu aardrijkskunde doen!</i> Reader Hogeschool IPABO. Hoofdstuk 4 en 5; Sommer, A., Sundsbäck, K., Haages, N. & Keissen, H (2021). <i>Reader Geschiedenis & Didactiek Major 2021</i> Hoofdstuk 10 Historisch Denken en Redeneren.</p> <p>Websites http://wetenschapentechnologie.slo.nl www.onderzoekendlerenapp.nl www.wetenschapsknooppunt.nl</p>

Verantwoording studielast	
Contacturen	7 uur
Opdrachten en voorbereiding lessen (eigen onderzoek):	30 uur
Excursie	4 uur
Vorbereiden lessenserie	20 uur
Uitvoeren lessenserie	8 uur
Reflectie lessenserie	3 uur
Toetsing	10 uur

3.6.1 Toetsing

Voorwaardelijke criteria	
<ul style="list-style-type: none"> Het onderwijsontwerp voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in het taalbeleid van Hogeschool IPABO; De student heeft (eventueel in een kleine studiegroep) op Hogeschool IPABO een onderzoek op eigen niveau uitgevoerd, waarbij de onderzoekscyclus is doorlopen. De student heeft aan de hand van een verwonderingsboekje een lijst opgesteld met operationele onderzoeksvragen waarbij de omgeving als inspiratiebron is gebruikt. Het onderwijsontwerp op de basisschool bestaat uit minimaal drie lesactiviteiten waarbij de leerlingen eigen inbreng hebben op de onderzoekscyclus. 	
Leerdoelen	
VD 3.4	De student beschrijft de resultaten van de verkennende opdrachten met betrekking tot de beginsituatie van de leerlingen.
VD 3.5	De student beschrijft op welke wijze de leerlingen zich hebben verwonderd en hoe hun nieuwsgierigheid is gewekt.
VI 3.2	De student toont aan dat zijn theoretisch onderbouwde activiteiten aansluiten bij de beginsituatie van de school en de werkplekcleren-groep m.b.t. onderzoekend en/of ontwerpend leren.
VD 3.5	De student ontwerpt, met gebruik van relevante theoretische bronnen en kritische feedback, samenhangende lesactiviteiten, waarin onderzoekend en/of ontwerpend leren centraal staat.
VI 3.2	De student stelt en doordenkt diverse passende leerdoelen op basis van relevante leerlijnen.
VD 3.4	De student laat met behulp van beelden en materialen van de leerlingen zien hoe zij de onderzoekscyclus hebben doorlopen.
BPB 3.9	De student toont aan op welke wijze hij zijn leerkrachtgedrag heeft afgestemd op de behoefte van de leerlingen tijdens het werken aan het onderzoek, ontwerp of project.
BPB 3.9	De student is in staat om op een gefundeerde wijze feedback te geven op het eigen onderwijsontwerp.

BEOORDELINGSCRITERIA

De mate waarin de geformuleerde leerdoelen behaald zijn, wordt beoordeeld als:

- Onvoldoende (0 punten);
- Voldoende (1 punt) of
- Hoogwaardig (2 punten).*

<p>Voldoende (1 punt)</p>	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op voldoende niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de student op hoofdlijnen juist redeneert; - en de student hoofd- en bijzaken in zijn verhaal kan onderscheiden. • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - het werk van de student is op herkenbare wijze uitgewerkt. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student laat zien dat hij de literatuur beheerst; - de student laat zien dat hij de theorie aan praktijksituaties kan koppelen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen; <ul style="list-style-type: none"> - de student maakt gebruik van elementen uit een reflectiemethode; - de student gebruikt feedback ten behoeve van zijn ontwikkeling tot leerkracht.
<p>Hoogwaardig (2 punten)</p>	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op hoogwaardig niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de redeneringen van de student volledig en uitputtend zijn; - en waarbij de student bij de kern van het verhaal blijft en relevante informatie geeft (scherp en to the point). • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - de student is hierbij inhoudelijk creatief, origineel en/of innovatief. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student betreft in de uitwerking van de opdracht hoogwaardige literatuur; - de student gaat kritisch om met (theoretische) bronnen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> - de student koppelt zijn handelen aan een dieper leren (reflectie op dieper niveau); - de student zoekt actief naar feedback en analyseert daarmee zijn ontwikkeling tot leerkracht.

* De complexiteit van wat een student moet kunnen, neemt over de jaren toe. Dit blijkt uit het beheersingsniveau van de leerdoelen. De criteria voor voldoende en hoogwaardig niveau blijven gelijk.

<p>Uitwerking toetsvormen</p>
<p>De student kiest voor een schriftelijk verslag of een mondelinge presentatie, waarbij de criteria uit het beoordelingsformulier aan de orde komen.</p>

--

Afnamecondities en toegestane hulpmiddelen bij toets

Bij de presentatie zijn in ieder geval één docent en twee medestudenten aanwezig die eveneens een presentatie verzorgen.

Inname condities toets

Toetsen tellen alleen mee wanneer zij ingeleverd zijn via GradeWork. GradeWork is bereikbaar via <https://intranet.ipabo.nl>.

Bijlagen

Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen

Bekwaamheidseisen Hogeschool IPABO

Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen (Bussemaker, 2017). Deze geven toetsbare eisen voor het vak leraar basisonderwijs en geven de (minimale) bekwaamheid weer waar studenten aan het eind van de opleiding over dienen te beschikken. In de onderstaande tabel is aangegeven welke eisen er op Hogeschool IPABO aan het eind van het betreffende jaar moeten worden beheerst. In sommige gevallen betreft dit voor verschillende jaren dezelfde bekwaamheidseis.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKINHOUDELIJK BEKWAAM (VI)				
1	VI 1.1 De aanstaande leerkracht beheerst van alle leergebieden de leerstof van de aangeboden leeractiviteiten.	VI 2.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 3.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 4.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis- en kunde actueel.
2	VI 1.2 De aanstaande leerkracht kan de leerstof samenstellen, kiezen of bewerken op dusdanige wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 2.2 De aanstaande leerkracht gebruikt kennis van leerlijnen om de leerstof in samenhang samen te stellen, te kiezen of te bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 3.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 4.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKDIDACTISCH BEKWAAM (VB)				
3	<p>VD 1.3 De aanstaande leerkracht stelt leerdoelen bij de vakinhoud en kan deze afstemmen op het niveau en de kenmerken van de doelgroep.</p>	<p>VD 2.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.</p>	<p>VD 3.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.</p>	<p>VD 4.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen.</p>
4	<p>VD 1.4 De aanstaande leerkracht herkent verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactische werkvormen en (digitale) leermiddelen.</p>	<p>VD 2.4 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.</p>	<p>VD 3.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.</p>	<p>VD 4.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.</p>
5	<p>VD 1.5 De aanstaande leerkracht kan leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren.</p>	<p>VD 2.5 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.</p>	<p>VD 3.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.</p>	<p>VD 4.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
6	<p>PB 1.6 De aanstaande leerkracht werkt tijdens de uitvoering van zijn leeractiviteiten aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat.</p>	<p>PB 2.6 De aanstaande leerkracht kan, in afstemming met collega's, werken aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>	<p>PB 3.6 De aanstaande leerkracht kan, in samenwerking met collega's en andere professionals, een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat realiseren waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>	<p>PB 4.6 De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en andere professionals een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>
7	<p>PB 1.7 De aanstaande leerkracht herkent pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën passend bij de doelgroep.</p>	<p>PB 2.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen koppelen aan pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelings-theorieën en gedragswetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 3.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 4.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
8	<p>PB 1.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de groep.</p>	<p>PB 2.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.</p>	<p>PB 3.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>	<p>PB 4.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
9	<p>BPB 1.9 De aanstaande leerkracht werkt aan zijn eigen ontwikkeling door op basis van eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 2.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 3.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 4.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ medecursisten/ opleidingsdocenten/ andere professionals).</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
10	<p>BPB 1.10 De aanstaande leerkracht heeft een nieuwsgierige houding, stelt zichzelf vragen en zoekt naar antwoorden vanuit verschillende perspectieven.</p>	<p>BPB 2.10 De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en kan hier voorlopige conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 3.10 De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 4.10 De aanstaande leerkracht maakt flexibel gebruik van een onderzoeksproces: formuleert een beantwoorbare onderzoeksvraag en verzamelt systematisch, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven data om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, hanteert passende methodes van analyse en kan daar conclusies aan verbinden.</p>
11	<p>BPB 1.11 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 2.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 3.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 4.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.</p>

Nuttige adresgegevens

Website   www.ipabo.nl

Decanaat/Vertrouwenspersonen

Deeltijd Amsterdam : Ans Koopman
e-mail: a.koopman@ipabo.nl

Examencommissie

e-mail: examencommissie@ipabo.nl

Teamleider: Sonja Stuber
E-mail: s.stuber@ipabo.nl